

Boligministeren (Ove Hove):

Jeg vil gerne først takke ordførerne for socialdemokratiet, det konservative folkeparti, centrum-demokraterne, det radikale venstre og kristeligt folkeparti for deres tilsagn om at ville medvirke til en hurtig gennemførelse af dette lovforslag.

Jeg vil også gerne takke de øvrige ordførere, som, suppleret med forskellige bemærkninger, har givet os tilsagn om at ville medvirke til en hurtig og positiv behandling af dette lovfor-
slag, som ifølge fremsættelsestalen er en hastesag og derfor har behov for en meget hurtig behandling i udvalget og her i dette høje ting.

Wilhelm (VS):

Jeg synes ikke, det vil være rimeligt at af-
ske en ny boligminister, der ikke har siddet med ved forhandlingerne hverken sidste sommer eller under det, der er sket med februarforliget, en tolkning af, om boligsikringen fra nu af er forligsstof. Men jeg vil til gengæld have det at vide – hvis man ikke som sædvanlig nægter direkte at svare – fra statsministeren eller økonomiministeren eller en anden talsmand for regeringen: betyder det, at boligsikringen er sat ind som afsnit II, punkt 9, i forligsaftalen, at boligsikringen i resten af augustforligets og februarforligets løbetid er forligsstof? Og betyder det, at statsministeren nævner det som et forligsresultat, at det er blevet forligsstof?

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Jeg kan meddele hr. Wilhelm, at der ikke er tale om, at denne konkrete sag om boligsikringslovgivning er boligforligsstof. Det er ikke boligforligsstof, men det er stof, som der er indgået et politisk forlig om. Men det har altså ikke noget direkte med boligforliget at gøre, og jeg håber ikke, at hr. Wilhelm har noget imod, at det nu er lykkedes at opnå en aftale om dette. Og jeg synes ikke, hr. Wilhelm skulle være vred over, at det nu er muligt at gennemføre noget af det, som jeg forstår at også hr. Wilhelm absolut er tilhænger af at vi får lavet.

(Kort bemærkning).

Wilhelm (VS):

Det er muligvis min fejl, at statsministeren svarer på noget andet, end jeg har spurgt om, hvis jeg ikke har udtrykt mig tydeligt nok. Jeg

har ikke spurgt, om dette er boligforligsstof. Det kan jeg selv regne ud at det ikke er, for februarforligspartierne er ikke boligforligspartierne. Jeg har spurgt, om det er forligsstof. Jeg har spurgt, om det fra nu af er sådan, at det kræver februarforligspartiernes accept, hvis der skal ændres i boligsikringsordningen i den periode, februarforliget løber. Det er det, det drejer sig om.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Nej, det er det ikke. Det tror jeg også at de partier – det er jo ganske mange – der på den ene eller den anden måde medvirker, vil kunne bekræfte. Og så ville jeg sætte pris på – undskyld, jeg blander mig i sådan nogle ting – om hr. Wilhelm i stedet for var lidt glad over, at der nu endelig er noget, som han sammen med mange partier i tinget kunne og burde glæde sig over at vi gennemfører.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-
hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om afgift af elektricitet.

(Lovforslag nr. L 14. Fremsat 2/3 77).

Tredje næstformand (Nathalie Lind):

Sammen med denne sag foretages de under punkterne 7-8 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om stempelafgift. (Pantebreve og anmeldelser om opdeling i ejerlejligheder).

(Lovforslag nr. L 16. Fremsat 2/3 77).

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om afgift for ekspedition af udstykningsager.

(Lovforslag nr. L 13. Fremsat 2/3 77).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Camre (S):

Som led i regeringens plan for øget beskæftigelse og dæmpning af stigningen i bl. a. boligudgifterne indgår jo også en finanspolitisk stramning af en størrelsesorden på 900 mill. kr. Formålet er først og fremmest en mindske af den generelle købekraft i samfundet og dermed en virkning på betalingsbalancen, og afgifterne bliver på denne måde af direkte betydning for en øget beskæftigelse.

Det er en populær påstand, at højere beskæftigelse kan opnås gennem en generel, bred forøgelse af købekraften, altså højere lønninger og lavere skatter og afgifter. Det er desværre en påstand, som i vores nuværende økonomiske situation er helt uden hold i virkeligheden. En forøgelse af købekraften må have en specifik retning, sådan som det er tilfældet i regeringens beskæftigelsesplan, men samtidig må der på andre områder ske en inddragelse af købekraft.

Det er ikke behageligt, og vi gennemfører ikke disse afgiftsforhøjelser for vores fornøjelses skyld, men fordi vi uden afgiftsforøgelserne må imødesee en prisstigningsudvikling, en forøgelse af betalingsbalanceunderskuddet og dermed en forringelse af beskæftigelsen.

Man kan påpege, at afgifterne ikke alle sammen direkte udgør et valutaværn. Afgiften på elektricitet må dog i høj grad betragtes som en afgift på importerede råstoffer, nemlig på olie og kul, og må altså forventes at virke dæmpende på forbruget af disse råvarer og dermed altså igen på valutaforbruget.

Pantebrevsstempelafgiften og afgiften på udstykning af ejerlejligheder og afgiften på ekspedition af udstykningsager har ikke helt så direkte virkninger, men det må erindres, at den almindelige købekraftsdæmpning virker valutabesparende, fordi importandelen i så at sige alle vores forbrugsmuligheder er høj, og fordi vi i øjeblikket samlet forbruger og investerer mere, end den danske produktion udgør, og gældsætningen i udlandet vil altså blive mindre med disse afgifter end uden dem.

Om elafgiften på 2 øre pr. kilowatttime vil jeg gerne sige, at socialdemokratiet gerne havde set en mere omfattende beskatning af energi, hvis produktion er baseret på olie. Det skyldes, at det er vores ønske også ad beskatningsvejen at dæmpe olieforbruget og give incitament til at investere i energibesparelse, hvad enten det er i form af isolering, anskaffelse af udstyr og maskiner, der bruger mindre

energi, eller i form af mere energiøkonomiske motorer osv. Derfor havde vi hellere set en generel afgift på al olie, der anvendes til fremstilling af energi, hvad enten det så har karakter af varme, elektricitet eller bevægelsesenergi. Her ved ville smerten være blevet mere ligeligt fordelt. Men det har jo desværre ikke været muligt for os at skaffe et politisk flertal for en sådan olieafgift, og vi må derfor nøjes med denne særlige elafgift, som nok desværre i mange borgeres øjne vil fremstå som en for ensidig beskatning af en enkelt energiform.

På den anden side må det fremhæves, at der for hovedparten af det private elforbrug og en del af det erhvervmæssige er muligheder for at spare sig ud af denne afgift. 2 øre pr. kilowatttime er trods alt til at spare ind ved at nedsætte elforbruget med små 10 pct., og heri vil der ligge en for landet som helhed meget værdifuld valutabesparelse. Selv for elopvarmede huse vil der kun blive tale om en fordyrelse af opvarmningsudgiften på en 300-400 kr. om året. For de særlig energiforbrugende erhvervsvirksomheder er der sikret et loft over elafgiften ved 100.000 kr., således at vi ikke får de store og negative virkninger på prisniveauet i eksporten.

Vi har søgt at undgå at afgiftsbelægge de sædvanlige områder, som så ofte har måttet holde for, og altså dels at beskatte meget forsigtigt, som det er tilfældet med elafgiften, dels at beskatte på et område, som jo nok kan bære det, nemlig ved stempelafgiften og ved udstykningsafgifterne, hvor disse afgifter vil være procentvis små i forhold til den omsætning, de er knyttet til.

Jeg skal på socialdemokratiets vegne tilsige en hurtig og velvillig udvalgsbehandling af de tre foreliggende lovforslag.

Thorndahl (FP):

Jeg skal indledningsvis bemærke, at jeg vil beskæftige mig med forslaget til lov om afgift af elektricitet, idet fru Kirsten Jacobsen uden for ordførernes række vil gøre rede for fremskridtspartiets syn på forslagene til lov om ændring af lov om stempelafgift og lov om ændring af lov om afgift for ekspedition af udstykningsager.

Lovforslagene er den finanspolitiske del af det forlig, der blev indgået den 28. februar mellem partier, der repræsenterer et flertal her i folketinget. Jeg finder det meget beklageligt, at man, inden et nyvalgt folketing indkaldes, et

[Thorndahl.]

folketing, hvor over en tredjedel af medlemmerne er nye, vedtager forlig af væsentlig betydning hen over folketetinget.

Den valgte fremgangsmåde kan næppe opfattes som andet end et udtryk for foragt for vort folkestyre og for dette ting.

Statsministeren taler tidligt og silde om samarbejde nu, senest i redegørelsen den 1. marts. Men jeg kan forstå, at statsministeren ikke finder, at et samarbejde med folketetinget er væsentligt, ellers havde man naturligvis ikke afsluttet forhandlingerne, før dette folketing var blevet indkaldt.

Elektricitetsafgiften skal ifølge forslaget være på 2 øre pr. kilowatttime af al el, der leveres fra elværker. Afgiften forventes at indbringe 400 mill. kr. Med fradrag for en godtgørelse på 30 mill. kr. til de helt store firmaer forventes afgiften således at indbringe reelt 370 mill. kr. Nu er disse tal baseret på nogle løse skøn og er allerede imødegået af formanden for Danske Elværkers Forening, Svend Albrechtsen, der har udtalt, at afgiften snarere vil indbringe 300 mill. kr. end de 370 mill. kr., som forligspartierne, der vel næppe besidder større ekspertise inden for dette område end elværkernes forening, har skønnet.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, har der tidligere været fremsat forslag til lov om afgift af elektricitet, og det foreliggende forslag svarer i høj grad til det forslag, som venstregeringen første gang fremsatte den 8. maj 1974. Dengang blev det offentlige administrationsomkostninger skønsmæssigt anslået til 1/2 mill. kr. årligt, mens engangsomkostningen ved afgiftens indførelse ligeledes blev anslået til 1/2 mill. kr.

I det foreliggende lovforslag er det offentlige omkostninger imidlertid skønnet væsentligt lavere, nemlig 300.000 kr. årligt og 100.000 kr. i engangsomkostninger, en forskel, der nok var nogle bemærkninger værd.

Imidlertid er der heller ikke gjort rede for den samlede samfundsmæssige administrationsafgift ved afgiftens indførelse. Det er naturligvis rimeligt, at folketetinget får et klart begreb om, hvor stort et ressourcspild, med ledsagende reduktion i konkurrenceevnen, produktionen belastes med på grund af afgiften. I brev af 4. april 1975 fra Danske Elværkers Forening til folketingets skatte- og afgiftsudvalg oplyser foreningen, at en gennemførelse af afgiften efter lovforslaget for elforetagenders

vedkommende vil medføre administrationsudgifter på 20–30 mill. kr. årligt og en engangsudgift på ca. 10 mill. kr. Ifølge bemærkningerne til det foreliggende lovforslag findes der i landet ca. 1.000 elektricitetsforsyningsvirksomheder. Hertil kommer et uoplyst antal industrivirksomheder, som fremstiller elektricitet overvejende til virksomhedens eget brug. Det samlede administrative ressourcspild kan således meget let nå ca. 40 mill. kr. årligt. Alene dette forhold antyder, at den foreslåede afgift er uheldig.

Ifølge lovforslaget fritages de helt store virksomheder for afgifter ud over 100.000 kr. pr. år. Det drejer sig måske om 10–15 virksomheder i alt. Der er her tale om en ensidig favorisering af de store virksomheder. Elektricitetsafgiften vil for mange små og mellemstore virksomheder være en større belastning, end en fuld afgift vil kunne være for de store virksomheder. Lovforslaget er derfor ejendommeligt på dette punkt, især da den danske erhvervsstruktur er sådan, at vi virkelig har mange små og mellemstore virksomheder.

På dette punkt har loven således kun mening, såfremt den skal ses som led i en politik, der har til hensigt at begrænse antallet af små og mellemstore virksomheder og herigennem forstærke virksomhedskoncentrationerne.

Det er helt givet, at de ekstraomkostninger, der på denne måde rammer vor produktion, vil medføre en forringelse af landets konkurrenceevne stik mod augustforligets intentioner, og afgiften vil derfor også medvirke til at forøge arbejdsløsheden inden for en række virksomheder.

Direkte vil afgiften selvfølgelig også ramme de arbejdspladser, der fremstiller elektricitet, elektriske apparater, og her først og fremmest de arbejdspladser, der fremstiller elradiatorer.

Inden folketetinget kan tage endelig stilling til en elektricitetsafgift, må vi derfor vide, hvor mange familier afgiften vil drive ud i arbejdsløshed. Elafgiften rammer først og fremmest de enkelte familier, idet afgiften jo indebærer en forbrugsbegrænsning. Det fik så måske endda være, såfremt afgiften også ramte familierne nogenlunde ensartet, men det fortvivlende ved dette lovforslag er, at det i særlig høj grad rammer et tilfældigt udsnit af den danske befolkning, nemlig dem, der har elektricitetsopvarmning i deres boliger. Disse familier skal i gennemsnit af med en ekstraomkostning på ca. 500 kr. pr. år. Man kunne med nøjagtig samme

[Thorndahl.]

moralske ret have udskrevet en skat på alle, der var rødhårede; så urimeligt er dette lovforslag.

En del af den gamle boligmasse er blevet moderniseret ved installation af elopvarmning, ligesom mange alderspensionister har suppleret opvarmningen af deres boliger ved installation af en eller flere elradiatorer. Elektricitetsafgiften vil derfor ramme mange i lavindkomstområdet hårdt, samtidig med at man på den anden side gennem lønmodtagerne i realiteten har hindret lønmodtagerne i at erhverve de indkomststigninger, der skulle kunne betale pris-, skatte- og afgiftsstigningerne. Lovforslaget kan derfor gennem sin tilfældighed i virkning karakteriseres som både umoralsk og asocialt.

Som nævnt tidligere fremsatte venstregeringen den 8. maj 1974 et nogenlunde tilsvarende afgiftsforslag. Forslaget genfremsattes den 13. november 1974, og jeg skal tillade mig at citere nogle uddrag af den socialdemokratiske ordførers, nuværende indenrigsminister, hr. Egon Jensens, bemærkninger ved behandlingen den 13. november. Jeg citerer spalte 1558:

»Det kommer sikkert ikke som nogen overraskelse for finansministeren, at han ikke skal vente nogen som helst form for velvilje fra socialdemokratiet over for forslaget om at pålægge elforbruget ekstra 5 øre pr. kWh. Det har vi tidligere sagt, og det er stadig vor opfattelse, at det er en urimelig afgift, som vender den tunge ende nedad. Her er ikke tale om et luksusforbrug, men om et nødvendighedsforbrug.«

Og videre spalte 1559:

»Normalt hedder det sig, at man skal indskrænke administrationen og forenkle den, og at man skal spare, hvor spares kan. Nu opbygger man et nyt administrationsapparat for at opkræve disse 5 øre med indbetaling, med tilbagebetaling, med indkrævning, med udpantning, med udskrivning af nye ratekort midt i en periode, med nye papirdynger rundt omkring i kommuner og i de selskaber, som skal sende regninger ud, men det afskrækker åbenbart ikke finansministeren, som sikkert senere her vil svare: ja men vi har jo toldvæsenet. Men en og anden skal da vel gøre arbejdet. Det er vel ikke sådan, at man bare lige siger: nu har vi vedtaget et lovforslag, og så kører det helt af sig selv.«

Jeg finder, det er nogle meget fornuftige og meget rigtige betragtninger, den daværende socialdemokratiske ordfører, hr. Egon Jensen, her gjorde gældende, og det er synspunkter, som jeg helt kan tilslutte mig, og som jeg her har gentaget i anledning af skatte- og afgiftsministerens forslag.

Sammenfattende kan det konstateres, at afgiftsforslaget vil få følgende uheldige virkninger, såfremt det vedtages: 1) det vil forøge arbejdsløsheden og skabe konkurrenceforvridning, 2) det vil fordelingspolitisk ramme en helt tilfældig gruppe mennesker, 3) det er asocialt og vil især ramme mange mennesker hårdt inden for lavindkomstområdet.

Jeg skal derfor give regeringen nøjagtig det samme gode råd, som den socialdemokratiske ordfører, den nuværende indenrigsminister, hr. Egon Jensen, gav venstregeringen den 13. november 1974: træk lovforslaget tilbage! Det er en rigtig dårlig idé.

Anders Andersen (V):

De lovforslag, vi her behandler, har jo et samlet afgiftsprovener på omkring ved 900 mill. kr. Det er min vurdering – men det kan vi jo få nærmere undersøgt under udvalgsarbejdet – at en væsentlig del af provenuet ligger på erhvervslivet. Det betyder altså, at man nu gennemfører en fordyrelse af produktionen, man gennemfører en forringelse af konkurrenceevnen på et tidspunkt, hvor der tværtimod er behov for noget helt andet, hvis man skal øge beskæftigelsen.

Det medfører også, at man fordyrer boligerne i stor udstrækning med mange tusinde kroner. Det rammer dem, der bygger nye boliger, det rammer dem, der måske af forskellige grunde skal flytte her i landet. Det kan være tjenstlige forflytninger, og der kan være andre årsager til det. Også de vil få betydelige ekstra udgifter ved de 3 lovforslag, som her er lagt frem til første behandling.

Penge skal vel delvis bruges til beskæftigelsesforanstaltninger, beskæftigelsesforanstaltninger, hvor – så vidt jeg i hvert fald på nuværende tidspunkt kan dømme – et mindre beløb end det, man her vil opkræve i erhvervslivet, vil blive brugt til fremme af formål inden for erhvervssektoren. Det vil sige, at nettovirkningerne af disse foranstaltninger, man her er i gang med at gennemføre, totalt vil være en yderligere belastning af dansk erhvervsliv. Jeg

[Anders Andersen.]

kan godt sige, at det er ikke den politik, som vi fra venstres side mener vil være med til at løse vores beskæftigelsesproblemer både på kort og på længere sigt. Vil man løse vores beskæftigelsesproblemer, så må man nødvendigvis skabe baggrund for, at der i erhvervslivet bliver interesse og mulighed for at øge investeringerne og derigennem også øge beskæftigelsen.

Hvis vi ser på de enkelte lovforslag, ja, så kan det jo være ganske praktisk, at jeg begynder med ellovsforslaget. Nu har det jo allerede været nævnt, at jeg selv som finansminister fremsatte et sådant forslag. At det kom i forbindelse med en skattelettelse på 7 mia kr. er en anden side af sagen. Det forslag, der dengang blev fremsat, var ikke et forslag, der ramte erhvervslivet, idet man i erhvervslivet fik fradragsret for den udgiftsforøgelse, der kom. Det var alene et forbrugsmæssigt forslag.

Jeg synes, det er betænkeligt, at man her gennemfører et forslag, som jo i sit indhold ikke er særlig miljøvenligt. Man har ikke taget højde for, at elopfyrede boliger og lejligheder nu ligesom kommer i en dårligere situation, idet man animerer til, at man i stedet for skal have olieopfyrede lejligheder. Det kan være ganske interessant under udvalgsbehandlingen at få vurderet netop det problem, om det virkelig er regeringens mening, at man her vil gennemføre en forskelsbehandling med hensyn til valget af fyringsmetoder.

Jeg hørte nok, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Camre, sagde, at det drejer sig kun om en 300-400 kr. mere for dem, der har elopvarmede huse. Nu kan det godt være, at 300-400 kr. for nogle er et betydelig større beløb end for andre, og der er i hvert fald ingen tvivl om, at det vil påvirke den vurdering, man foretager forud for et byggeri af en ny bolig eller installation af et varmeanlæg, hvordan de totale udgifter vil forholde sig i så henseende.

Jeg kunne også have lyst til at spørge, om man har overvejet, hvordan forskelsbehandlingen vil komme til at berøre de boliger, som har gasopfyrdning eller bruger gas i større eller mindre udstrækning. Jeg nævner disse to ting for at understrege den urimelige forskelsbehandling, der i og for sig ligger i forslaget, også når vi vurderer dets virkninger over for privatsektoren.

Med hensyn til stempelafgiften, så må jeg sige, at jeg er meget forundret over, at man

kommer med en så drastisk forhøjelse af stempelafgiften. Det er 500 mill. kr., det drejer sig om. Det vil være en væsentlig fordyrelse, hvis man foretager investeringer i erhvervslivet og skal pantsætte bygningerne for at kunne etablere disse investeringer. Det vil være en væsentlig fordyrelse i forbindelse med ejerskifte. Det vil være en væsentlig fordyrelse, hver eneste gang man inden for erhvervslivet skal foretage ting, som vi alle sammen er interesseret i. Vi er interesseret i øgede investeringer inden for erhvervslivet. Her kommer man ved en forhøjelse af stempelafgiften og øger udgifterne i forbindelse med disse investeringer med et klækkeligt beløb.

Hvis jeg husker ret - skatte- og afgiftsministeren kan rette mig, hvis jeg husker forkert - så kan disse stempelafgifter ikke trækkes fra. Der er altså ingen fordel ved det i den henseende. De virker med deres fulde vægt. Vi har jo før diskuteret, om ting kan trækkes fra eller ikke kan trækkes fra. Her synes jeg da i hvert fald, der er grund til at nævne, at de ikke kan trækkes fra.

På samme måde vil også elafgiften virke over for erhvervslivet. Den vil virke meget forskelligt i forhold til erhvervenes produktionsformer. Jeg har nok lagt mærke til, at man har undtaget de allerstørste med den begrundelse, at de konkurrerer direkte med udlandet. Det er vist en noget søgt bemærkning. Jeg vil gerne sige, at alle erhvervsvirksomheder, der eksporterer, men også de, der producerer til hjemmemarkedet, konkurrerer med udlandet. Om en, der har et stort forbrug, har nemmere eller vanskeligere ved at konkurrere, hvis den skal svare afgiften, end en, der har et mindre forbrug, ja, det afhænger da ikke af forbrugets størrelse, men det afhænger da i høj grad af, hvilken produktionsform det er, og hvilke konkurrencevilkår man står med. Der vil være en række ting, der i den forbindelse efter venstres opfattelse vil virke uhyre u hensigtsmæssigt.

Jeg tror, at de bemærkninger, jeg her har gjort om de to lovforslag, jeg her har nævnt, tydeligt og klart viser, at venstre er imod disse lovforslag ud fra de betragtninger, jeg her har gjort gældende. Vi mener, at det er en forkert lovgivning til at løse vores beskæftigelses- og produktionsmæssige problemer. Vi mener, at man tværtimod burde gennemføre en lovgivning, der i større udstrækning støttede erhvervene.

Med hensyn til det tredje lovforslag, om ud-

[Anders Andersen.]

stykning af parcelhusgrunde og lignende ting, kan man måske forundres over, at man her igen kommer med en forhøjelse for disse matrikuleringer. Det er ikke så mange måneder siden, man gennemførte en forhøjelse for netop igennem denne forhøjelse at dække de omkostninger, som staten havde på matrikuleringen. Det er nødvendigt, at man undersøger, om udgifterne allerede er løbet fra denne forhøjelse, så der er underskud på dette område. Ellers kan man ikke betragte det som en ajourføring, men alene betragte det som et nyt afgiftsobjekt, som man fører ind i billedet, medens det hidtil har været et spørgsmål om, at man dækkede matrikuleringsudgifterne igennem de afgifter, der blev betalt.

Vi vil se på disse lovforslag meget kritisk i udvalget, og vi vil være direkte imod de to første.

Hagen Hagensen (KF):

Da det konservative folkeparti ved august-aftalen i 1976 medvirkede til gennemførelse af den hensigtserklæring, der blev givet om den indkomspolitiske ramme, skete der det, at vi simpelt hen betalte det, der skulle betales for at få denne meget betydningsfulde erklæring afgivet, idet der med vores stemmer blev vedtaget afgiftsforhøjelser på i alt 4 mia kr. Men det fremgik udtrykkeligt af aftalen, at det konservative folkeparti ikke var forpligtet til gennemførelse af en råenergiavgift med et forventet provenu på omkring 1 mia kr. Råenergiavgiften og dens skæbne var alene augustforligspartiernes sag og altså ikke det konservative folkepartis.

Vi pegede dengang på, at der skulle besparelser til i statens budget, og det gør vi igen. Der er ingen grund for mig til at opholde mig ved energiavgiftens skæbne. Den skæbnens ironi, der for forligspartierne ligger i afgiftens ikke-gennemførelse, skal jeg ganske forbigå. Kun skal jeg sige, at det konservative folkeparti er tilfreds med, at råenergiavgiften ikke blev til noget.

Men kan man ikke komme ind ad hoveddøren, så er der en gammel regel, der siger, at man må prøve at gå ad køkkenvejen, og det har forligspartierne gjort. Da man ikke fik det store beløb ind på råenergiavgiften, så har man bundet en buket, der har nogle kraftige stilke i henseende til beløbsstørrelser, men som også

har bevaret ganske mange torne. De stikker og river dem, der kommer i nærheden af dem, og det bliver der desværre ganske mange der kommer til.

Først og fremmest skal jeg gøre nogle bemærkninger om elafgiften, som næppe er forbrugsbegrænsende, men er omkostningsfordyrende for virksomheder og dermed prisforøgende også for den eksport, som vi gerne skulle fremme. Det gælder ikke mindst for de mindre og de mellemstore erhvervsvirksomheder, at de vil blive ramt meget hårdt af bestemmelsen, der jo går ud på, at der ikke kan tilbagebetales afgift, medmindre denne overstiger et ganske betydeligt beløb. Det bliver altså kun ganske få, der kan få afgiften dækket ved tilbagebetaling.

Det konservative folkeparti har aldrig haft sympati for en elafgift, om end vi tidligere i en noget anden sammenhæng har været nødt til at forhandle derom. Hr. Anders Andersen, som nys var heroppe, kunne også tale om denne elafgift som en gammel kending fra hans tid som finansminister og senere, da han som medlem af tinget tog sagen op på ny. Men det må siges, at hans afgiftsforslag trods alt var bedre end det, vi nu står over for. Dengang pegede vi på, at der måtte findes andre ting, som kunne træde i stedet for elafgiften. Det vil vi også gøre nu.

Med indkomstrammen er der lagt op til, at vi alle må lide afsavn. Det falder dårligt i tråd med dette at lægge en afgift på det daglige forbrug, som enhver husholdning har og må have. Det springer i øjnene, at lovforslaget ikke tager hensyn til de medborgere, der har el som eneste opvarmingskilde, og det gælder da navnlig dem, der nu har elvarme. De vil få en yderligere belastning, hvis afgiften gennemføres.

Stempelafgiftsforhøjelsen på pantebreve er meget stor og rammer byggeriet meget hårdt. Afgiften omfatter alle pantebreve i fast ejendom, det gælder byggelånpantebreve, pantebreve til realkreditinstitutter og sælgerpantebreve. Et ganske almindeligt parcelhus bliver ved den forøgelse af stempelafgiften og for øvrigt også udstykningsafgiften let fordryet med 15.000 kr. Et dagblad har i dag gennemgået beregningerne og er nået til et noget mindre beløb, men når man indregner kurstab, så vil man se, at det bliver virkelig et beløb, der ligger oppe omkring 15.000 kr., som man simpelt hen forøger anskaffelsen af det almindelige parcelhus med. Tilsvarende kommer i øvrigt til

[Hagen Hagensen.]

at gælde for etage- og erhvervsbyggeri, og der følger jo også en forøget driftsudgift med disse ting.

Stempelafgiften og også afgiften af udstykning af ejerboliger medvirker til at fordyre boligen, hvor det modsatte måtte være målet. Fordyrelsen rammer også ombygnings- og andre byggearbejder, som beskæftigelsesplanen søger at fremme; hvad der gives med den ene hånd, det tager man med den anden. Der synes ikke at være rigtig overensstemmelse mellem den øgede beskæftigelse i byggesektoren, der ønskes, og så denne stempelafgift.

Jeg vil gerne her sige, at jeg synes, der må være grund til at se på, om man ikke i visse tilfælde skal indføre en refusionsordning for stempelafgifter af byggelånspantebreve, når der på følgende prioriteres. Ellers kommer man ud for, at der betales ganske betragtelig mange stempelpenge i løbet af ganske kort tid. Må jeg her indskyde, at stempelafgifter, hvis det drejer sig om erhvervsbyggeri, hvorpå der kan afskrives, kan man lægge til anskaffelsessummen, og så kan der afskrives på dette. Dette være meddelt til hr. Anders Andersen, der spurgte derom før. Jeg synes, at der i øvrigt ville være grund til, at man søgte en ordning, der fremmede byggeriet, i stedet for en ordning, der søger at hæmme det.

Må jeg også nævne en anden ting. Landbrugets produktionsjord vil man jo nu overensstemmende med den aftale, der er indgået, fritage for 2 promille af amtsgrundskylden. Men jeg tror egentlig, at den byrde, man lægger på landbruget ved denne stempelafgift, inddrager mere fra landbruget end det, man giver med den anden hånd. Her er der altså tale om akkurat det samme. Man tager mere end man giver.

Om udstykningsafgiften af parceller skal jeg blot sige, at afgiften i en række tilfælde – det gælder vel ikke mindst inden for landbrugsområdet – forekommer betænkelig. Den er fordyrende.

Så vil jeg sige om både stempelafgiften og udstykningsafgiften, at bestemmelsen om, at afgifterne har virkning fra den 2. marts, ikke forekommer at være i orden. Stempelpligten indtræder ved et dokumentets oprettelse med frist til effektivering heraf, og pligten bør ikke knyttes til noget som helst andet. Spørgsmålet, om der ikke kunne blive tale om at stemple til gammel takst for dokumenter, der skal oprettes i

henhold til tidligere indgåede aftaler, f.eks. sluttedler og betingede skøder, bør optages til overvejelse.

Både forslaget om elafgift og forslaget om ændring af udstykningsafgiften indeholder bemyndigelser til ministeren. Det er og bliver en dårlig vane. Lovene bør indeholde de bestemmelser, som borgerne skal rette sig efter. Så indeholder elafgiftsforslaget den ejendommelige regel, at det skal træde i kraft den 1. april, men samtidig skal de virksomheder, som skal registreres, senest have meldt sig den 1. april.

Det konservative folkeparti kan – og det ved man – ikke medvirke til lovforslagenes gennemførelse, således som de er forelagt her, men vi vil deltage positivt i udvalgsbehandlingen med henblik på at få gjort lovforslagene så tålelige som gørligt for dem, der rammes deraf.

Så skal jeg blot føje til, at de forøgede afgifter ikke for mig at se har nogen valutabesparende virkning. Det må da siges at være en mangel, at det ikke er det valutaværn, som hr. Camre talte om eller prøvede på at give indtrykket af, at det var. Vi mener i øvrigt fortsat, at besparelser fremfor nye byrder på befolkningen og erhvervslivet er det rette, og vi vil under den fortsatte behandling af finanslovsforslaget handle i overensstemmelse hermed. Hermed har jeg tilkendegivet vor stilling til de tre fremsatte forslag.

Bollmann (CD):

Som ordfører for centrum-demokraterne vil jeg gerne understrege, at de fremsatte forslag ikke er opfundet af CD, og de er heller ikke ønsket af CD. Forslagene må imidlertid ses på baggrund af de afgifter, der var påtænkt gennemført. Her tænker jeg først og fremmest på råenergiafgiften, som efter CDs opfattelse ville være en ganske urimelig belastning af erhvervslivet – det gjorde vi allerede opmærksom på i efteråret – efter at man havde oplevet dels en devaluering, dels havde måttet konstatere, at der var prisstigninger på olien fra producentlandene. Denne afgift er nu taget endeligt bort, og det har vi naturligvis grund til at være tilfreds med. Det samme kan man sige om planerne om at forhøje registreringsafgiften på motorkøretøjer, et forslag, som CD ganske naturligt ikke kunne stemme for.

Elafgiften på de 2 øre pr. kWh vil naturligvis belaste alle, men da beløbet er af beskeden størrelse, må virkningerne for den enkelte familie også være beskedne. En del af industrien,

[Bollmann.]

nemlig den del, der bruger de meget store mængder el i produktionen, vil efter forslaget få en vis kompensation, og det finder vi fuldt rimeligt. Man kunne så spørge, om ikke en noget større del af erhvervslivet burde fritages, f. eks. ved at få et fradrag over momsregnskab. Man kunne også spørge, om der for de elopvarmede huse, der får en større belastning, skulle gives særlige nedslag. Disse ting vil CD gerne se på under udvalgsbehandlingen, men man må dog erkende, at jo flere undtagelser der er og jo flere særordninger, jo større administration får man, og jo mindre provenu får man. Det vil altså kort sagt sige, at resultatet kunne blive, hvis man skal opretholde det forventede provenu, at man simpelt hen må have et højere afgiftsbeløb pr. kWh.

Om forhøjelse af stempelafgiften på pantebreve og udstykningsafgiften kan der heller ikke siges meget positivt, bortset fra, at der i lighed med elafgiften jo er tale om nye afgiftsområder eller i hvert fald ikke de normalt misbrugte afgiftsområder. Men også her må der være problemer, der kan undersøges i udvalget, f. eks. spørgsmålet om, hvilken dato der er afgørende for den forhøjede stempelafgift på pantebreve.

Som nævnt har vi ikke megen sympati for de afgifter. Vi havde meget hellere set en forhøjelse af momsen på 1 pct., idet vi ved, at en sådan momsforhøjelse ville have været neutral over for forbrugerne. Den ville have været neutral over for erhvervslivet og også over for eksporten. Men vi har ikke kunnet få tilstrækkelig støtte til de synspunkter under forhandlingerne.

Jeg skal ikke trække debatten i langdrag, men blot konstatere, at afgifterne jo som bekendt er en del af et større forligskompleks, som CD jo på langt de fleste områder har sympati for.

Derfor vil vi naturligvis også stå ved vores ord og stemme for disse afgifter. Men vi vil også gerne sige, at hele denne måde at ryste en sådan afgiftsblanding sammen på ikke er tiltalende. CD vil i fremtiden være betydelig mere tilbageholdende med at hjælpe regeringen med at gennemføre afgiftsforlig af denne art.

Ebba Strange (SF):

Mit partis ordfører, hr. Ole Olsen, kan desværre ikke være til stede, så derfor skal jeg

knytte nogle bemærkninger til de fremsatte afgiftsforslag på socialistisk folkepartis vegne.

Jeg lyttede naturligvis med interesse både til hr. Camres indlæg og til centrum-demokraternes sidste indlæg. Det er vist snart på tide, at de forligspartier går fra hinanden. Jeg synes, det knager meget i fugerne efterhånden. Der er ikke den store begejstring fra nogen side for det, der her er flikket sammen, men ikke desto mindre er det jo altså det, der nu skal piskes igennem i løbet af det næste døgn eller to, og så er det jo i og for sig temmelig underordnet, hvad vi andre siger, for nu må vi vel gå ud fra, at flertallet er hjemme, efter at vi først har hørt det ene og så det andet og så det tredje også i løbet af dagen i dag og især i den forgangne uge.

Jeg kan godt forstå, det har været lidt vanskeligt for den nys udnævnte minister for skatter og afgifter, der er kendt som en energisk energipolitisk forkæmper i socialdemokratiet, at påstå i sin skriftlige fremsættelse af dette lovforslag, at det skal ses i sammenhæng med energipolitiske synspunkter. Jeg tror, ministeren er enig med mig i, at der ikke er ret megen energipolitik tilbage i at lægge 2 øre pr. kWh på den almindelige husholdningselektricitet. Der er ingen perspektiver, der er lidt finanspolitik, vi skal have nogle skillinger i kassen, hvorefter vi lægger et par øre på elektriciteten. Det får vi ikke lavet energipolitik af i dette land, og jeg håber, når de forlig nu er brudt sammen, at vi så er nogle, der kan snakke sammen om at få lavet en fornuftig energipolitik i stedet for dette lapperi.

Det indeholder lige præcis det, vi advarede imod, da vi i sin tid diskuterede råenergiavgiften med socialdemokratiet og det radikale venstre, nemlig at man lægger afgiften på husholdningerne, og at man ikke tager hensyn til, hvilken kilde man får energien fra, men man pålægger afgiften, uanset om elværkerne måtte have fyret med det ene eller det andet brændstof. Vi kan ikke medvirke til dette lovforslags gennemførelse. Vi synes, det er dårligt, det er socialt og meget fantasiløst.

Så har vi naturligvis diskuteret de to andre afgiftsforslag, der ligger, dels forslaget om at forhøje stempelafgiften på pantebreve, dels forslaget om at lægge afgift på ekspedition af udstykningsager, herunder også ejerlejligheder.

Jeg skal være den første til at indrømme, at

[Ebba Strange.]

der må gøres noget ved den kolossale spekulation, der i øjeblikket foregår ved udstykning af ejerlejligheder. Jeg vil godt som mit partis mening sige, at man her i salen ved, at vi synes, den sidste boliglov aldrig burde være gennemført. Det burde aldrig have været tilladt, at man kunne spekulere, som man kan, men det er det altså. Derfor finder vi det rimeligt, at der bliver lagt en afgift på udstykningssagerne, også når det drejer sig om ejerlejligheder.

Det er heller ikke dette ting ubekendt, at vi fra socialistisk folkepartis side fortsat gerne vil arbejde for, som vi altid har gjort det, at inddrage de kolossale værdistigninger, der sker gennem forhøjelser af priserne og værdien på jord og fast ejendom. Det er et af de steder, hvor vi håber og tror på, at vi kan bruge det nye flertal, der er kommet her i folketinget, og som vi har peget på et par gange i den debat, der har været ført, siden valgets resultat blev kendt. Vi mener, at jord og fast ejendom er rimelige beskatningsobjekter, og det er bedre at beskatte dem end at give folk højere direkte skatter. Derfor vil vi også godt være med til det lovforslag, som ligger her, og som indeholder en forhøjelse af stempelafgiften på pantebreve.

Det har været diskuteret også under debatten i formiddags, hvem en sådan forhøjelse af stempelafgiften vil ramme. Vi anser det for at være mest troligt, at den vil ramme sælgerne, og at man derved kan bruge den til at inddrage noget af værdistigningen, men det er selvfølgelig noget, vi godt vil undersøge nærmere, når forslagene kommer til udvalgsbehandling.

Jeg lagde mærke til under formiddagens debat, at man både fra centrum-demokraternes og fra retsforbundets side mente, at det ville blive en afgift, der blev væltet over på køberne. Det mener jeg ikke, der er nogen basis for at tro at den vil. Jeg mener, det er afgifter, der pålægges sælgerne, og derfor vil vi godt se positivt på dem.

Vi havde nok hellere set – men det kan jo ikke drøftes i denne forbindelse, men må ske ved senere lovgivning – en løbende afgift på de værdistigninger, der finder sted, end at afgiften lige præcis skal ske ved salg, men vi har tidligere været med til at lægge afgift på salg af fast ejendom, og det har vi heller ikke noget imod at gøre igen.

Ib Nørlund (DKP):

Jeg skal kun fremsætte bemærkninger til lovforslag nr. 14 [om afgift på elektricitet]. I ministerens fremsættelse forlyder det, at det skal ses i energipolitisk sammenhæng, og hvis det skal være energipolitik, så må man sige: helle-dusse da! Det kan kun kaldes det, fordi det, man overhovedet har gennemført af energipolitik her i landet, har været så usammenhængende, som man overhovedet kunne forlange det. Jeg har tit nok haft lejlighed til at gøre indsigelse imod det, men dette hører nu til noget af det værste.

Det forlyder i initierede kredse, at det er afledet af et forslag om en råenergiavgift, som i sig selv var noget mærkeligt noget, forekom det os. Ideen blev fremsat på et tidspunkt, hvor der var tale om en almindelig olieprisforhøjelse, som man sagde ville have uhyre skadelige virkninger, hvorefter man ville gennemføre noget tilsvarende på en anden måde. Men i kraft af de vridninger, som forslaget har været underkastet i de tidligere på dagen omtalte, lukkede udvalg, er det altså blevet ringere endnu. Der er jo tale om finanspolitik, om at skaffe penge, og det gør man på bekostning af de almindelige forbrugere. Netop de allerstørste går fri, og der er jo den ejendommelige ting, at man kan få tilbagebetalt afgiften, når den overstiger 100.000 kr. årligt, dvs. at når man bruger energi derudover, så er der overhovedet ikke nogen tilskyndelse til at formindske forbruget, og det var vel her, der var mest brug for det. I det hele taget må man se det som en fortsættelse af den form for takstpolitik her i landet, som giver specielle lettelser for monopolerne. Det er for os at se en vanskabning fra de rivninger, som herhjemme kaldes forligspolitik, og efter alt, hvad vi har hørt tidligere på dagen om sammenhængen i politikken og dens fortræffeligheder, må det forekomme os særdeles ejendommeligt, at man overhovedet stiller sådan et forslag.

Kaj Hansen (DKP):

Et gennemgående træk ved afgifter, der bliver vedtaget i folketinget, er, at de senere hen bliver sat op. Der er aldrig nogen, der bliver sat ned, og nu har man bevæget sig ind på et nyt område.

Først med en afgift på udstykninger. Der har de tidligere eksisterende takster været dækket under de omkostninger, der nu var forbun-

[Kaj Hansen.]

det med det. Nu går man jo over til en direkte skat. Man kan jo kalde det, hvad man vil, men det er jo en direkte skat på udstykning, og det vil sige en fordyrelse af boligbyggeriet. Man kan i og for sig give alle mulige andre forklaringer, men sådan er det reelt.

Vi ønsker altså ikke at medvirke til afgifter, som lægger nye byrder på boligbyggeriet, og derfor kan jeg sige, at vi ikke vil stemme for dette lovforslag.

Da jeg under de hemmelige forhandlinger hørte, at nu var ejerlejlighederne draget med ind i forligsbuketten, tænkte jeg: mon man nu virkelig har fundet et sted, hvor man kunne skaffe nogle penge og samtidig bremse den meget usunde spekulation, som er i gang.

Jeg må sige, at den lille glæde, som jeg troede der var udsigt til, er blevet forvandlet til en stor skuffelse. For hvad er det, man her kommer med? På trods af, at man ved, at der gennemsnitligt tjenes 110.000-120.000 kr. på salg af en ejerlejlighed, at der er den mest modbydelige spekulation i gang på hele det område, at man i København camouflerer i tusindvis af tomme lejligheder for senere at hente en kæmpefortjeneste hjem, kommer man altså her og siger, at der skal være en afgift på 1.500 kr. for at sælge en sådan lejlighed eller rettere sagt for at få den udstykket.

Hvorfor anvender man nu et helt galt princip, når man skal gribe denne sag an? For det første vil jeg gerne sige, at kommunisterne ønsker forbud imod ejerlejligheder, det skal stå helt klart, og jo hurtigere, des bedre. For det andet, hvis man ville gribe ind på dette område, hvorfor så ikke tage en særlig hård kapitalvindingsskat for salg af ejerlejligheder. Det havde der været fornuft i, hvis man på den ene side ville skaffe nogle penge til staten og på den anden side ville bremse en sådan modbydelig spekulation, som her finder sted.

Derfor bliver jeg nødt til at sige, at vi ikke vil medvirke til lovforslaget i den skikkelse, som det foreligger i nu, for det vil jo bare betyde, at vi vil blive taget til indtægt for, at nu har man ordnet den sag om ejerlejligheder, og det har man absolut ikke efter min mening. Derfor vil vi altså ikke lægge navn til denne lovgivning, men vi vil gerne prøve at få den forbedret i den retning, som jeg har givet udtryk for.

Hvad pantebrevene angår, så er der også fatige mennesker i dette land, der er nødt til at

have nogle pantebrev, enten fordi de skal købe sig et lille hus, eller fordi de i deres lille hus skal indløse et pantebrev, som forfalder, og som afløses af et nyt. Hvorfor gør man nu ikke hellere i denne sag det, kommunisterne har foreslået? Hvorfor indefryser man ikke de store værdistigninger, der er tale om, så de ikke kan belånes. Vi ved godt, hvem det er, der låner. Vi ved godt, hvem det er, der optager pantebrev. Det er faktisk dem, der har råd til det. De kan sætte sig for en stor gæld, og det betyder, at så får de et betydeligt skattefradrag. Derfor skulle man have grebet ind på de områder, jeg her har nævnt, i stedet for på denne meget simple facon, det gøres på her, som i virkeligheden ikke har nogen virkning over for det store problem, som ejerlejligheder er.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det radikale venstre støtter de tre lovforslag om nye afgifter på el, pantebrev og udstykningssager. Jeg føler, det vil være nødvendigt at understrege dette til indledning i betragtning af de herefter følgende bemærkninger.

Først dette. Jeg har siddet i folketinget så længe, at jeg kan huske dengang, da en mundtlig aftale var tilstrækkelig. Jeg havde aldrig regnet med, at folkestyret skulle nå dertil, at end ikke en skriftlig aftale kunne holde. Så langt ud er vi kommet i dag. Det er unægtelig langt fra dengang, da et ord var et ord. Hvad skal det næste blive? Skal vi ligefrem til at tinglyse vore aftaler herinde for at være sikre på, at de holder?

Opindeligt skulle vi have gennemført et lovforslag om afgift på råenergi. Det var gennemarbejdet, havde ingen sociale bivirkninger, men mange gode følgevirkninger både i retning af at udforme en energipolitik og på anden vis. Nu får vi så en elafgift, et forslag, som folkettinget tidligere har behandlet og afvist, fordi det var for ringe. Der er talt dyre ord i dag om at beskytte de jævne familier og deres parcelhuse. Sandheden er, at ved to af forligspartiernes indsats kommer familien nu af med det dobbelte af, hvad man ellers skulle have betalt efter loven om en råenergiafgift.

Efter fremmedordbogen kaldes den soldat, der skulker eller falder fra under marchen især for at plyndre, for marodør, og det forslag, vi har om elafgift, kan med rette kaldes marodørernes forslag. Hr. Jens Møller og hr. Erhard Jakobsen kan i fællesskab dele ansvaret for, at vi får et så dårligt lovforslag gennemført. Hr. Jens Møller citerede den tidligere statsmini-

[Bernhard Baunsgaard.]

sters ord om, at man kunne stole på kristeligt folkeparti. Ja, det var jo, før folkepartiet skuldede. Men hvorfor skal vi så støtte forliget? Vi kan jo ikke lade augustforliget briste nu i overenskomstsituationen, men jeg beder om, at man giver sig tid til at overveje, om de henved 50.000 familier, der i god tro har ladet indføre elopvarmning af deres lejligheder eller huse, skal rammes ekstra hårdt på grund af løftebruddet.

Forslaget om forhøjelser på pantebreve og udstykning, også af ejerlejligheder, skal jeg ikke ofre megen tid på. De indbringer penge, men har ingen større virkning for vort for store forbrug. Men her er også problemer.

Spørgsmålet er, om den nye afgift ikke i realiteten har tilbagevirkende kraft. En aftale om huskøb sluttet ofte i dag på den måde, at der indgår pantebreve i handelen, men størrelsen af pantebrevet kan ikke fastsættes uden videre. Man skal ofte have oplysning fra kreditinstitutionerne, oplysninger, der kan være undervejs i ugevis. En handel afsluttet i februar bliver så her i marts pludselig belagt med en ny afgift, der nemt for familien løber op i adskillige tusinder af kroner. Det er ikke rimeligt.

Der er et andet forhold, som jeg hilser med glæde. Den udstykning af ejerlejligheder, som beskattes så urimelig let i dag, urimelig let som følge af den beskatningslov, som socialdemokraterne har gennemført sammen med venstre, finder vi i den radikale gruppe fortjener at blive ramt af den nye afgift.

Endelig er der et særligt problem angående jordomlægning. Vi er vel alle herinde interesserede i den forbedring, der kan nås ved en jordomlægning. I øjeblikket er alle jordomlægninger, der opnår jordfordelingsstilskud, fritaget for at betale afgift. Var det ikke muligt at fritage også de jordomlægninger, som giver en større produktion, men som foretages helt for private penge, for den nye afgift? Det er jo dog kun at fremme noget, der er gavnligt for hele samfundet.

Arne Bjerregaard (KrF):

De foreliggende lovforslag om afgifter på el, pantebreve og udstykninger skal jeg ærligt vedgå ikke er nogen skønhedsåbenbaring. Men vel, kristeligt folkeparti vedkender sig dog disse forlig, som nu er indgået, idet vi under indtryk af denne råenergiavgifts uheldige virkninger på erhvervslivet må vælge det næst-

bedste. Men jeg må i sandhedens navn sige, at det er i al fald kun det næstdårligste, man har valgt efter råenergiavgiften. Vi var enige om, at 1 mia kr. skulle skaffes, og det var vel blevet et prestigespørgsmål, at man skulle skaffe disse penge, idet vi vel må notere, at det jo hjælper næsten fedt på vores økonomiske situation.

Men vi står ved det forlig om, at vi skulle skaffe disse 5 mia kr. eller forbrugsbegrænse med 5 mia kr., og det er vi gået med til.

Og lad mig da så sige om hr. Anders Andersens udtalelse, at hvis hr. Anders Andersen og partiet venstre havde kendt deres besøgstid, havde meget set anderledes ud også på dette område. Mange muligheder blev forspildt, fordi man ikke kendte sin besøgstid.

Til SFs udtalelse om, at man skal til alvorligt at beskatte værdistigningen på jord og fast ejendom: ja, det kan vi altid diskutere, men jeg ved ikke, hvor meget det er værd at diskutere salonsocialisternes almindelige omtale af dette, for hvis man udregnede det, ville den almindelige jordstigning ikke være større end samfundets almindelige lønudvikling. De følges ganske pænt ad.

Med hensyn til enkeltdele i afgifterne antager jeg, at landbrugsministeren vil være med til at friholde de private jordfordelingssager for afgiften. Endvidere håber jeg, at vi kan få de betingede skøders dato til at indgå som udgangsdato.

Med hensyn til ejerlejlighederne sagde jeg allerede før valget, at jeg troede, vi var gået for hastigt frem med tilladelser til denne udstykning, idet det ville skabe alvorlige problemer for mange lejere. Derfor hilser jeg med glæde, at man sætter en vis bremse på denne udstykning.

Summa summarum må jeg sige om disse afgifter: de har en forbrugsbegrænsende effekt, og vi tilslutter os selvfølgelig disse afgifter med visse tekniske ændringer, som nu kan være nødvendige for, at de kan virke så fornuftigt som muligt, og jeg regner med, at både skatteministeren og landbrugsministeren vil være med til at få det bedste ud af disse forslag, som ligger her.

Så bliver jeg nødt til at sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at det forekommer mig lidt mærkeligt, at hr. Bernhard Baunsgaard nu harcelerer over forligsaftalen, over brud på en forligsaftale osv. Hr. Bernhard Baunsgaard ved måske ikke, hvad der er blevet aftalt før valget, under de forhandlinger, der har været ført

[Arne Bjerregaard.]

under statsministerens forsæde, idet jeg ikke så ham i disse forhandlinger. Men jeg vil vove at påstå, at jeg har været med til samtlige forhandlinger før valget både under statsministerens forsæde og under enkeltforhandlinger, der har været om disse forslag, de såkaldte 4 klumper. Her må jeg nok sige til hr. Bernhard Baunsgaard, hvad statsministeren sagde før valget – det er beklageligt, at man skal blive ved med at gentage sligt – at vi skipper rånergiavgiften til fordel for andre afgifter, idet vi ikke ønsker skiftende flertal, men et fast flertal sammen med de konservative, hvilket jo også klart er fremgået af regeringsbladet Aktuelt, hvor netop nye afgifter blev fremført.

Endelig forekommer det mig også bemærkelsesværdigt, at de herrer Baunsgaard, som i december ikke ville vedkende sig deres forhandlers skriftlige aftale, nu synes – den ene af dem i alt fald – at de er berettiget til at hærcele over andre. Jeg synes jo nok efter dette, at man skulle træde lidt varsomt. Når regeringen har tævet løs på os – jeg havde nær sagt den ganske dag og før denne dag – også med hensyn til disse ting, må jeg nok også sige, at jeg finder det bemærkelsesværdigt, at man derfra skal høre sådan noget, efter at vi i december havde en skriftlig aftale, som regeringen brød, fordi man først skulle hen og spørge LO, om man måtte indgå den. Man kunne ikke vedkende sig sin aftale. Jeg synes jo nok, man skulle gå lidt mere forsigtigt med dørene.

Endelig må jeg erindre de radikale om, at de ikke var så bange for at bryde en boligaftale, hvis de kunne få forligsaftalen igennem før valget.

At regeringen tæver løs på os, ja, det forstår jeg efter valgets tale. Det minder mig om børn, der er rykket op i 10. klasse og pludselig ser sig som de mægtige. Nu skal vi sandelig vise os over for oversidderne i 5. klasse.

Andre partier har før vundet en pyrrhusejr, og jeg vil håbe for socialdemokratiets egen skyld, at det, når det er kommet lidt længere hen i 10. klasses historiebog, får lidt mere historisk erkendelse, ligesom jeg håber, at en sandhedserkendelse af udtalelserne før forhandlingerne også vil komme til udtryk. Hermed være ikke sagt, at vi ikke på dette område vil samarbejde, og heller ikke sagt, at vi ikke på andre områder vil samarbejde, men man må forlange en vis pli, hvis man vil have os andre til at medvirke til samarbejdet. Og jeg tror ikke,

statsministeren og andre kan tilbagevise, at jeg på alle områder har været villig til fordomsfrit at arbejde for, at klimaet skulle forbedres i dette folketing. Derfor synes jeg, at det er, jeg vil ikke sige utilgiveligt, men det er uheldigt, vi begynder dette folketingsår med at beskyldte hinanden for forligsbrud.

Lad os da sige: nu har vi et folketing, og vi har brug for et samarbejde, hvis tingene skal lykkes. Og med dette skal jeg også over, jeg havde nær sagt disse elendige afgifter, række en hånd ud til videre samarbejde om fornuftige løsninger, også om finanspolitiske stramminger i fremtiden. Jeg skal da så sige, hvis man ellers har den samme opfattelse fra anden side, at jeg skal ikke tilgive syv gange, men syv gange halvfjerdsindstve gange, for at vi kan få noget fornuftigt ud af dette i stedet for at tæve løs på hinanden.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil næsten have lov til at citere Storm P., der siger: det er pudsigt, når man betænker, hvor relativt få ord sproget indeholder, at der kan siges så meget sludder.

Har hr. Arne Bjerregaard da fuldstændig glemt, at valget blev udskrevet, fordi man ikke ville bryde boligforliget? Hvad er det så for noget at stå og sige heroppe? Hvad er det for noget at stå og bebrejde mig, at jeg tog forbehold i god tid angående det, vi lavede i december, og at den radikale forhandler meddelte det videre? At hr. Arne Bjerregaard ikke har opfattet det, kan ikke være min skyld. Jeg er ikke i tvivl om efter hr. Arne Bjerregaards ringe opfattelsesevne – når han ikke engang har begrebet grunden til valgets udskrivelse – hvor skylden ligger.

Men det er jo en kendt sag, at når man slår ned i en flok, så råber den op, som bliver ramt. Jeg har aldrig oplevet før, som jeg sagde i min indledning, en løben fra forlig i den grad. Og jeg havde aldrig ventet, før jeg oplevede det den anden dag, at træffe kristeligt folkeparti på linje med centrum-demokraterne i at løbe fra faste aftaler.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må dertil sige, at hr. Bernhard Baunsgaard nok må konfronteres med sine forhandlinger under forliget i december, med hvad der blev udtalt på daværende tidspunkt. Der blev

[Arne Bjerregaard.]

ikke udtalt noget som helst om forbehold fra de herrer Baunsgaards side.

Så må jeg endelig sige om forligsaftalen, at det var en mundtlig aftale, som klart og tydeligt før valget ville lægge råenergiavgiften til side for at skaffe et fast flertal sammen med de konservative om andre afgifter. Det blev klart og tydeligt sagt. Så der kan ikke være noget som helst brud.

Hjortlund Christensen (DR):

Med dette fastelavnsforlig er der fremsat forslag om en række afgiftslove, som retsforbundet må tage skarp afstand fra.

For elafgiftens vedkommende skal jeg gøre nogle få bemærkninger. Opkrævningsformen betyder, at samtlige elselskaber registreres. Toldvæsenet får større kontroladministration med betydelige omkostninger, alt sammen uproduktive omkostninger, der befordre endnu højere elpriser end den tilsigtede afgift. Det synes at være mere begavet at opkræve afgiften hos kraftværkerne, hvorved der skønsmæssigt vil kunne spares 80-90 pct. i administration. Skal vi endelig have denne lov, hvor hamstring er umulig, hvorfor så dette lovjaskeri?

Yderligere må det bemærkes, at de elforbrugere straffes, som har forsøgt at leve op til det energimønster, som hele Europa tegner. Tænk på de elopvarmede boliger, der rammes af en omkostning på ca. 500 kr. årligt. Det hele får et mærkeligt perspektiv, når man tænker på, at hr. Jens Møller taler om at beskytte de små erhvervsdrivende. Når virksomheder, der har et forbrug på over 100 mill. kr. årligt, fritages for denne overskydende afgift, er det efter min mening en konkurrenceforvridning af format, der ikke er dette høje ting værdig.

For så vidt angår lovforslaget om afgift på pantebreve og på opdeling af ejerlejligheder og lovforslaget om afgifter for udstykning af byggegrunde, er det konkrete i disse sager jo, at et gennemsnitsparcelhus vil komme til at koste mellem 8.000 og 9.000 kr. mere plus kurstabet.

Det er retsforbundets opfattelse, at hele denne afgiftsbuket yderligere befordre en prisstigning på alle Danmarks nuværende parcelhuse. Hermed er der givet næring til inflationen, en inflation, der skønsmæssigt med tiden overstiger de beløb, der er afsat til afvikling af arbejdsløsheden, og det kan retsforbundet overhovedet ikke medvirke til.

I øvrigt er det meget rørende at høre, at kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne ikke har hjertet med i denne afgiftsbuket, og når de udtaler noget sådant, fristes man til at spørge: hvor har de hovedet henne?

Waldorff (VS):

Jeg skal nøjes med at sige noget om den afgift, som man vil have indført på elektricitet.

Afgiften på elektricitet er jo en del af det makværk, som vi bliver præsenteret for i kølvandet af augustforliget. Det er en del af den indkomstpøllitik, som socialdemokratiet og de små borgerlige partier dengang blev enige om. At det nu drejer sig om en afgift på elektricitet, hvor det tidligere drejede sig om en råenergiavgift, er bedøvende ligegyldigt. Formålet er stadig det samme, nemlig at forbrugerne skal betale. Derfor indgår elafgiften i hele den borgerlig-socialdemokratiske omfordelingspøllitik, som handler om, at arbejderklassen skal betale for at trække profitterne i vejret. Det forandrer intet i dette, at afgifterne går i statskassen, og at også virksomhederne skal betale elafgift.

For det første ved vi jo, at virksomhederne nok skal sørge for at få deres større udgifter dækket ind over priserne. For det andet indgår afgifterne i en samlet pøllitik, som betyder real-lønsnedgang, erhvervsstøtte og meget mere.

VS afviser naturligvis energiafgiften. Den er klart asocial. Ud over at den betyder en real-lønsudhuling, har den ligesom andre afgifter den virkning, at den rammer de lavest lønnede hårdest. Alt dette ved man selvfølgelig godt i socialdemokratiet. Derfor forsøger man at få afgiften til at fremtræde i lidt pænere lys ved at påberåbe sig en effekt i retning af at begrænse energiforbruget, og dertil er der kun at sige, at denne begrænsning vil være forsvindende. I forvejen er elpriserne så høje, at de er en betydelig belastning for almindelige familier. Men det er også afslørende for socialdemokratiet, at det eneste konkrete, man indtil nu har kunnet finde på for at ændre energiforbruget og energiforsyningen, er nogle ting, som bliver betalt af arbejderklassen, og det skal man sammenligne med, at handelsministeren sidste sommer forærede nordsøgassen til A. P. Møller, det skal man sammenligne med, at socialdemokratiet blankt har afvist VS' forslag til en energiforsyning uden atomkraft og i stedet med stor ståhej under valgkampen har fremsat en aldeles uforpligtende beskæftigelsesplan, en

[Waldorff.]

plan, som pludselig er forsvundet igen, en plan, som, hvis den dukker op, sikkert vil vise sig at bygge på tilskudsordninger, på erhvervsstøtteordninger, altså ting, som betales af skatteyderne, og det vil hovedsagelig sige lønarbejderne.

Som et særligt træk ved forslaget skal lige nævnes, at en gruppe, der rammes særlig hårdt, er de familier, som også bruger elektricitet til opvarmning. Det skal bl. a. ses i sammenhæng med, at elopvarmningen er blevet fremstillet som et god energipolitisk alternativ til den private olieopvarmning, fordi den kunne støtte en omlægning af råstofforbruget. Det bliver en temmelig ubehagelig overraskelse for de familier, som har fulgt dette råd. Det er ikke småpenge, det drejer sig om.

I det hele taget er dette forslag et udmærket eksempel på, hvordan socialdemokratiet hele tiden kommer til at træde sig selv over tærne i deres bestræbelser for at komme de borgerlige tilpas.

Wilhelm (VS):

Jeg vil næsten tro, at det efterhånden kribler i fingrene på finansministeren efter at lave en opgørelse over, hvad det ville betyde, hvis man tog kristeligt folkepartis forslag og holdninger på ordet, svarende til den, man tidligere har lavet vedrørende fremskridtspartiet, men vi får jo nok lov at vente på den så længe, som socialdemokratiet smisser for den højredrejning, som kristeligt folkeparti repræsenterer, og blot sidder stille og tager tæskene, når forligspartierne nu skændes.

Stigningen i stempelafgiften for pantebrev fra de 6 til de 15 promille får man ikke VS til at medvirke til. Vi ville ikke være uvillige, hvis det drejede sig om at begrænse gevinsterne, men det, man gør her, er jo ikke at tage afgiften på tidspunktet, hvor gevinsterne indtræffer. Det er at tage den som en slags forbrugsafgift slet og ret. Desuden er det jo klart formålet at lave forbrugsbegrænsning på den halve milliard her, og i den situation, man har, med købekraftsnedgang og med beskæftigelsesnedgang, er det ikke noget, vi bidrager til, heller ikke i den udgave, den har fået her.

Vi bliver nødt til at forbeholde os vor stilling til lovforslaget om udstykningsafgift, indtil vi har hørt noget nærmere om det under udvalgsbehandlingen, men nogle af de samme bemærkninger, jeg har gjort om stempelafgiften,

gælder for så vidt også denne udstykningsafgift.

Det mest interessante for os at se – ikke i størrelse, men i øvrigt – er den afgift, man vil indføre på ejerlejlighedsudstyknings. At det kun drejer sig om 20 mill. kr. af en samlet buket på ca. 1 mia kr., viser, hvad det her drejer sig om. Ejerlejlighedsafgiften er aflad simpelt hen. Det er aflad for de partier, som satte den ejerlejlighedsudstyknings i værk for præcis 1 år siden, som har fået de katastrofale følger, som vi andre forudsagde, men som man bestred dengang. Den udvikling, der er sket, viser, at priserne er blevet endnu værre, end vi sagde, og gennemsnitsfortjenesten er som tidligere nævnt efter de seneste tal, vi har fra boligministeriet, over 125.000 kr. pr. udstykket ejerlejlighed. Så kommer man her med en afgift – og så er det for så vidt ligegyldigt, om det bliver købers hovedpine eller sælgers hovedpine, det kan man diskutere til dommedag – en afgift på ca. 1 pct. af dette beløb. Det er aflad, og vi kommer ikke til at deltage i den tilsløring af ejerlejligheds-misèren, der ligger heri.

Der er dog nogle ting, jeg gerne vil trække frem. Det står i bemærkningerne, at man anslog, da man gennemførte dette i 1976, sidste år i februar, at der ville blive tale om en tilgang af ejerlejligheder på ca. 50.000 i løbet af en vis kortere tid. Nej, man anslog faktisk, at det ville ske i løbet af helt præcis 12 år, og man sagde faktisk helt præcis 4.000 om året. Det sagde den daværende boligminister. Og så står der: »Det skønnes, at ca. 5.000 af denne tilgang har fundet sted indtil nu.« Jeg ved ikke, hvor man skønner det fra. Det er måneder siden, vi fik trukket tal frem i boligudvalget, der viste, at selv om opgørelsen ikke omfattede hele landet, var der allerede for den 5 måneders periode fra den 1. april, da det trådte i kraft, udstykket 7.800, og det var som sagt ikke engang hele landet, der var gjort op.

Det viser sig også her, når man kommer til provenuberegningen, at man faktisk har regnet med en udstykning på 13.333 ejerlejligheder om året, for at være helt præcis, og ikke på de 5.000, man taler om i bemærkningerne. Det er nok endda ikke for højt sat med de 13.000.

Men priserne, det har udviklet sig til, antal, det har udviklet sig til, bevirker selvfølgelig, at vi ikke vil deltage i sådan et plaster på såret, med at sætte en afgift på, der kun har denne afladsfunktion og intet andet. Jeg kan godt be-

[Wilhelm.]

bude allerede, at vi vil stille et ændringsforslag til denne ejerlejlighedsafgift, og det kommer til at bestå i, at afgiften skal øges fra de 1.500 kr. til 100.000 kr. pr. ejerlejlighed. Det er væsentligt under gennemsnitsfortjenesten. Så kan forligspartierne komme og sige, at så bliver provenuet nul, og så svarer vi: ja, det gør det. Selvfølgelig gør det det. Det er også meningen. For den udstykningsfidus skal stoppes, og den skal stoppes helt.

Glensgård (FP):

Den nuværende skatte- og afgiftsminister har jo indtil for nogle uger siden haltet sig frem. Før den tid var ministeren trafikminister, og det forfløjne er jo ikke gået af ham i mellemtiden.

Nu forstår jeg, at der er socialdemokratisk gruppemøde, men jeg håber alligevel, at skatte- og afgiftsministeren vil være til stede under behandlingen i denne sal.

Hr. Kampmann siger i den skriftlige fremsættelse, at lovforslaget må ses i sammenhæng med energipolitiske synspunkter. Det er et direkte citat. Vil det sige, at skatte- og afgiftsministeren, så vidt jeg husker den tidligere miljøminister, hellere ser oliefyrede centralvarmeanlæg end elektrisk opvarmede boliger? Det vil jo være en ny ting. Men o. k., det skal altså ses i energipolitiske sammenhænge, at det at have elopvarmet hus skal man straffes for.

Så vil jeg godt spørge forligspartierne – nu har de jo selv været en lille smule uenige i dag – om de ikke føler sig som små påklædningsduker. Først deler man tøj ud, man giver tilskud til beskæftigelsesfremmende foranstaltninger. Derefter trækker man tøjet af dem igen med nye afgifter. De beskæftigelsesfremmende foranstaltninger skal altså betales af erhvervslivet, og fordi erhvervslivet nu har betalt disse beskæftigelsesfremmende foranstaltninger, skal det have nye afgifter. Men, siger kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne, det vigtigste var, at vi fik råenergiavgiften taget af bordet, fordi råenergiavgiften var så hård for erhvervslivet. Vil hr. Arne Bjerregaard og vil hr. Bollmann fortælle mig, hvad forskel der er for en virksomhed på at skulle betale råenergiavgift og elafgift? Det er en omkostning for erhvervslivet i begge tilfælde. Hvad forskel er der på, om den hedder råenergiavgift eller den hedder elafgift? Det er en produktionsafgift under begge former.

Men også kristeligt folkeparti har jo under denne valgkamp – nu ser jeg, de ikke er til stede, jeg håber, de er ude at tale til de små erhvervsdrivende – også kristeligt folkeparti har under denne valgkamp sagt, at vi skal passe på de små og mindre, selvstændige erhvervs virksomheder. Det er dem, der skal klare vores problemer. Så får vi en elafgift, som først og fremmest rammer smeden i Viby, som først og fremmest rammer den lille forniklingsanstalt, som skal bruge elektricitet. Ja, man har ikke engang taget hensyn til dem – det gjorde råenergiavgiften dog lidt mere – for hvem elektriciteten går ind som en stor del af produktionsomkostningerne. Jo, det har man, hvis man tænker på stålvalseværket i Frederiksværk, det har man hjulpet, og det er da selvfølgelig udmærket. Men hvad med alle de andre, for hvem energiavgiften bliver en grov produktionsafgift? Jeg håber, kristeligt folkeparti vil hilse de små selvstændige erhvervsdrivende og sige: dér fik vi ram på jer. Det fik man i hvert fald med denne afgift.

Jeg håber også, at socialministeren har taget hensyn til, at der nu skal til at være nye problemer for disse pensionister, som bor i ældre ejendomme, som man har moderniseret med elopvarmning. Jeg håber da, at socialministeren har taget hensyn til, at disse mennesker nu kommer og siger: vi kan ikke klare problemerne. Men det er klart, at energiavgiften hjælper.

Jeg skal såmænd kun stille et ganske enkelt spørgsmål til statsministeren til sidst. Nu tror statsministeren, at han ved hjælp af de beskæftigelsesfremmende foranstaltninger får 20.000 i arbejde. Hvor mange tror statsministeren der fyres på grund af elafgiften?

Kirsten Jacobsen (FP):

Jeg skal indskrænke mig til at gøre nogle ganske få bemærkninger om de to lovforslag, som omhandler fast ejendom.

Når man læser lovforslagene, må jeg sige, at man faktisk undres meget, og man spørger sig selv, om det er et arbejde, som stammer fra en temauge i en 7. klasse, eller om det er noget, der stammer fra en ansvarlig regerings lovgivningskontor. Hvis man går virkelig i dybden og ind i materien i den måde, man har lavet lovteksten på, så undres man endnu mere. Hvis man f. eks. tager det lovforslag, som går ud på, at der skal indføres en afgift på udstykningsager, så gør man det vel fra socialdemokratisk side

[Kirsten Jacobsen.]

ud fra en eller anden idé, den kender vi alle sammen, om, at de, der udstykker ejerlejlighederne, er sådan nogle grove profitmagere, og nu, når landet fattes penge, o. k., så kan vi snuppe lidt dér. Men det var nok enklere at have taget det på en anden måde end ved at lave en tåbelig afgift, som kun kommer til at sætte priserne på ejerlejligheder op. For hvem er det, der kommer til at betale denne afgift? Er det spekulanterne? Nej, det er den fattige mand, som ikke har råd til at købe et parcelhus, som kun har råd til at købe en ejerlejlighed, og som kun har råd til at give 5.000 kr. i udbetaling, og han har indgået en bindende aftale oven i købet. Det er de mennesker, som har stemt på socialdemokratiet i den tro, at det ville værne de små menneskers rettigheder. Og hvad gør socialdemokratiet så? Det kommer her stikkende med nogle lovforslag, som uden sidestykke vender den tunge ende nedad, for her er det netop de fattige, der betaler for de riges fornøjelser som ingen anden. Det gælder for begge forslagene.

Hvis vi tager det andet forslag, om pantebrevsafgiften, så må jeg også sige, at hvis man læser i § 2, hvornår den træder i kraft, så har man, som man plejer, gennemført et lovforslag, som faktisk har tilbagevirkende kraft. Masser af mennesker har indgået bindende kontrakter, som de er bundet af. Er det så millionæren, som bliver ramt af, at det koster 4.000 kr. mere? Nej, dem har han såmænd råd til at betale, men den lille arbejder, som måske oven i købet er arbejdsløs, har ikke de 4.000 kr., og han kan ikke skaffe dem, han står med håret i maskineriet, og det kan han altså takke socialdemokratiet for. Det er det, man kalder socialt ansvarlig politik her i Danmark.

Socialdemokratiet har altså gennemført afgifterne for at ramme spekulanter og andet ondt folk her i landet, og de opnår nøjagtig det samme, som de har opnået hver eneste gang, de har lavet den slags afgifter: de har fået de arbejdsløse, de fattige og dem med de små indkomster til at betale for, at man fører en uansvarlig økonomisk politik, som gør det nødvendigt at rende ud til befolkningen og øge skatte trykket næsten hver halve time.

Samtidig med, at man gør det, som jeg finder er moralsk forkasteligt, gør man noget, der er meget værre: man laver lovsjusk, for der er ingen grund til at ødelægge en lov, fordi man vil inddrage profitter, det har vi en skattelovgiv-

ning til, og hvis socialdemokratiet kan finde et flertal for øget kapitalvindingsskat eller noget andet, så kan de gøre det. Det har ikke de skadelige virkninger, som det har, når man går hen og laver sådan noget som det, vi ser her i dag, som helt og aldeles rammer dem med de mindste indkomster, som virker tilfældigt, og som kun vil øge ejendomspriserne. Så snakker man om, at man skal holde igen på ejendomspriserne, man skal holde igen på boligudgiften, og så fremsætter man forslag, som enhver elev i 7. klasse ved har den eneste virkning, at det øger ejendomsprisen, det øger boligudgiften, hvad enten man bor i parcelhus, eller man bor i ejerlejlighed. Jo tak, men fremskridtspartiet skal i udvalget i hvert fald sørge for at få problemerne lagt så klart frem for regeringen, at selv statsministeren kan forstå det.

Ministeren for skatter og afgifter (*Kampmann*):

Selv om det er sidst på dagen, bliver man næsten rørt til tårer, når man hører fru Kirsten Jacobsen og fremskridtspartiet tale om social ansvarlighed. I talestrømmen mærkede jeg mig, at det ikke ville være så skadeligt at sætte kapitalvindingsskatten i vejret, og det skal jeg huske, når jeg ser på de to forslag, der ligger fra fremskridtspartiet. Hvis fru Kirsten Jacobsen ikke tror på det, kan hun se fortrykket, når det foreligger.

Jeg vil gerne takke de partier, som jeg skønner udgør et flertal omkring de 3 lovforslag, der her er til behandling, for deres modtagelse. Jeg hørte meget vel en række af kommentarerne og modifikationerne til dette flertal, men vi skal videre, også med udvalgsarbejdet, og vi kommer først og bedst videre med udvalgsarbejdet, hvis vi allerede nu gyder lidt olie på vandene. Jeg er klar over, at det er en smule Nachspiel i forhold til nogle forhandlinger, som jo er foregået, men som måske ikke interesserer så mange så stærkt mere, fordi de fleste interesserer sig mere for, hvad der skal ske i morgen, end hvad der er sket for nogle dage siden.

Med henblik på at forkorte udvalgsarbejdet kan jeg da allerede svare på et af de spørgsmål, som venstres ordfører, hr. Anders Andersen, stillede om byrdefordelingen i forbindelse med elafgiften. Så er vi da kommet så langt. Vi ved rent faktisk, hvordan elforbruget fordelte sig, sidst det blev gjort op i 1974, idet landbruget tegnede sig for godt 5 pct., den egentlige industri tegnede sig for godt 24 pct., og hånd-

[Ministeren for skatter og afgifter.]

værk og mindre fremstillingsvirksomheder tegnede sig for godt 6 pct. Lægger vi disse tal sammen, når vi op på godt 35 pct. Tager vi handel og service under ét, tegner de sig for godt 21 pct., det giver alt i alt ca. 56 pct., og så må de resterende 44 pct. så nogenlunde være husholdningerne. Det var i hvert fald ét af svarene. Jeg tror ikke, jeg slipper så let om ved de øvrige spørgsmål, men vi får se.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FP):

Nu er skatte- og afgiftsministeren jo så ny i embedet, så for at han ikke skal gå hjem i sit ministerium og tro, at fremskridtspartiet synes, at kapitalvindingsskatten er en god idé, så vil jeg gerne gentage, hvad det var, jeg sagde. Jeg sagde, at man kan altid, hvis man vil inddrage profitter og man kan finde et politisk flertal, forøge kapitalvindingsskatten. Det sagde jeg. Og hvis skatteministeren kan gå ud og finde det politiske flertal, så er det lovteknisk mindre skadeligt at lave skattelovgivning i skattelovgivningen end at ødelægge andre love.

(Kort bemærkning).

Glensgård (FP):

Som fru Kirsten Jacobsen sagde, er ministeren jo ganske ny på dette felt, og derfor er det heller ikke givet, at ministeren selv har skrevet sin fremsættelsestale. Men jeg vil gerne have ministerens bemærkninger omkring det energipolitiske i at lægge afgift på elopvarmning og fritage oliefyret centralopvarmning. Det plejer ikke at være hr. Kampmanns normale forhold til disse ting. Det er ikke sikkert, vi får svaret her, men så må vi spørge flere gange, når ministeren nu er blevet nogle dage ældre.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Hr. Bernhard Baunsgaard har rejst et spørgsmål vedrørende udstykningsafgiften; det drejer sig om visse jordfordelingssager inden for landbruget. Jeg tror ikke, dette er tiden og stedet til at føre en større debat om spørgsmålene. Jeg vil gerne sige, at det spørgsmål, som er rejst af hr. Bernhard Baunsgaard, vil vi i landbrugsministeriet meget gerne se nøjere på, og jeg håber på, vi finder frem til en løsning under det kommende udvalgsarbejde.

Ministeren for skatter og afgifter (Kampmann):

Til hr. Glensgård vil jeg bare sige, at hr.

Glensgård ganske udmærket ved, hvilken afgift socialdemokratiet havde foretrukket. Men kan man ikke få det, man elsker, så elsker vi det, vi får.

(Kort bemærkning).

Glensgård (FP):

Det skal blive ganske kort. Men skatte- og afgiftsministeren har her i en skriftlig fremsættelse nærmere givet, jeg går ud fra, det er regeringens begrundelse for dette forslag, og deri står:

»Forslaget må ses i sammenhæng med energipolitiske synspunkter.«

Havde skatte- og afgiftsministeren sagt: forslaget må ses som led i en forligstekst, så kunne jeg have accepteret det, men dette er regeringens bemærkninger til elafgiften, og den skal altså ses i sammenhæng med energipolitiske synspunkter. Det er ikke noget med forligstekst. O. k., ministeren er kun de få dage gammel. Vi håber, han bliver bedre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlemmer af folketinget Bjørn Poulsen, Lars Emil Johansen og Ebba Strange har meddelt mig, at de ønsker til fiskeriministeren at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke oplysninger kan fiskeriministeren give om de fremtidige beskæftigelsesmuligheder i fiskerierhvervet?«

(Foresp. nr. I).

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Boligudvalget (3/3 77):

Udtræder: Ib Christensen

Nyt medlem: Mølgaard